अस्ति जम्बुद्वीपे विन्ध्यो नाम गिरिः । तत्र चित्रवर्णो नाम मयूरः पक्षिराजः प्रतिवसति । तस्यानुचरैश्चरद्भिः पक्षिभिरहं दग्धारण्ये चरन्नवलोकितः पृष्टश्च । कस्त्वं कुतः समागतोऽसि । ततो मयोक्तं । अहं कर्पूरद्वीपस्य चक्रवर्त्तिनो हिरण्यगर्भनाम्नो राजहंसस्यानुचरः कौतुकाद्दिशान्तरं द्रष्टुमागतः । एतच्छ्रुत्वा पक्षिभिरुक्तं । तदनयोः को देशो भद्रतरो राजा च । ततो मयोक्तं । आः किमेवमुच्यते । महदन्तरं । यतः कर्पूरद्वीपः स्वर्ग एव द्वितीयो राजहंसश्च द्वितीयः स्वर्गपतिः । तदत्र मरुस्थले पतिता यूयं किं कुरुथ । अस्मद्देशो गम्यतां । ततोऽस्मद्वचनमाकर्ण्य ते पक्षिणः सकोपा बभूवुः ।

तथा चोक्तं । पयः पानं भुजंगानां केवलं विषवर्धनं ।
उपदेशो हि मूर्खाणां प्रकोपाय न शान्तये ॥ ४ ॥

अन्यच्च । विद्वान् एवोपदेष्टव्यो नाविद्वांस्तु कदाचन ।
वानरान् उपदिश्याज्ञान् स्थानभ्रंशं ययुः खगाः ॥ ५ ॥

Fab II. राज्ञोवाच कथमेतत् । दीर्घमुखः कथयति । अस्ति नर्मदातीरे पर्वतोपत्यकायां विशालः शाल्मलीतरुः । तत्र तरौ निर्मितनीडक्रोडे पक्षिणः सुखं वर्षासु निवसन्ति । अथ नीलपटैरिव जलपटलैरावृते नभस्तले धारासारैर्महती वृष्टिर्बभूव । ततो वानरास्तरुतले भ्राम्यन्तः शीतार्त्ताः कम्पमाना बभूवुः । तथा तान् अवलोक्य कृपया पक्षिभिरुक्तं । भो भो वानराः ।

अस्माभिर्निर्मिता नीडाश्चञ्चुमात्राहृतैस्तृणैः ।
हस्तपादादिसंयुक्ता यूयं किमिति सीदथ ॥ ६ ॥

तत् श्रुत्वा वानरैर्ज्ञातामर्षैरालोचितं । अहो निर्वातनीडगर्भस्थाः सुखिनः पक्षिणोऽस्मान् निन्दन्ति । तद्भवतु । तावद्वृष्टिरुपशमः । अनन्तरं शान्ते पानीयवर्षे तैर्वानरैर्वृक्षाग्रमारुह्य सर्वे नीडा भग्नाः । तेषामण्डानि चाधः